

Notat Vestsjællands Brandvæsen efter 141215

Byrådet besluttede på mødet 141215 ikke at vedtage virksomhedens budget, herunder den kommunale overførsel til virksomheden, men at genforhandle budgettet og dermed det ønskede bidrag fra Slagelse Kommune.

Beslutningsgrundlaget

Byrådet traf den 27. oktober 2014 principbeslutning om etablering af fælles beredskab med Kalundborg, Odsherred, Sorø, Lejre og Holbæk kommuner. Med beslutningen satte Byrådet gang i arbejdet omkring etablering af en fælleskommunal virksomhed efter anbefaling fra KKR. Det fremgår bl.a. af beslutningsgrundlaget, at virksomhedens budget skulle udarbejdes med baggrund i et risikodimensioneret serviceniveau og med en grundlæggende forudsætning om økonomisk effektivisering med henblik på at opnå det effektiviseringspotentiale, der er baggrunden for den nye beredskabsstruktur.

Den 29. juni 2015 godkendte Byrådet sammen med de øvrige kommuner at etablere Vestsjællands Brandvæsen pr. 1. januar 2016, en fælleskommunal virksomhed efter § 60 i styrelsesloven. Herunder blev princippet for udarbejdelse af budget 2016 godkendt. Det fremgår af beslutningsgrundlaget, at Byrådet har godkendt, at budgettet for 2016 udarbejdes som en prisfremskrivning af regnskabet for 2013 til 2016 med en regulering for kendte, større ændringer, således at omkostninger til basisopgaven (beredskabsloven) og administration fordeles mellem kommunerne ud fra prisfremskrivning af regnskaberne fra 2013 og i forhold til indbyggertal, mens omkostningen til andre beredskabsopgaver dækkes af den kommune, som ønsker disse opgaver opretholdt.

Det fremgår også af grundlaget, at beslutningen pr. 29. juni 2015 er bindende, for så vidt angår rammer og principper men ikke i forhold til vedtagelsen af budget 2016. Budgettet, det vil sige udmøntningen af principper og rammer, skal vedtages af de enkelte byråd, når dette foreligger.

Slagelse Kommune har således accepteret at indtræde som medejer af den fælleskommunale virksomhed inden for de principper og rammer, som Byrådet har godkendt den 29. juni 2015.

Det fremgår ikke af vedtægterne og ejerstrategien, hvad der skal ske, hvis de seks medejende kommuner ikke er enige om budgettet for Vestsjællands Brandvæsen, og det uanset om det er budget 2016 eller efterfølgende budgetår. Selve vedtagelsen af budgettet for 2016 og overslagsårene vil dog allerede fastlægge en linje for budgettet, som den enkelte medejende kommune i givet fald vil have svært ved ikke at acceptere.

Der synes i øvrigt ikke at være overensstemmelse mellem indholdet i sagsfremstillingen omkring budgettet og så indholdet i vedtægterne – i vedtægterne fordeles udgifterne til alle virksomhedens opgaver mellem ejerkommunerne i sagsfremstillingen fremgår det, at opgaver ud over beredskabsloven og administration finansieres af den berørte kommune. Opgaver ud over beredskabsloven er f.eks. oprydning efter olieforureninger, trafikuheld o.s.v. altså opgaver ud over selve den akutte opgave. Dette omfatter bl.a. opgaver, hvor regningen sendes videre til en skadevolder.

Udtræden

Slagelse Kommune kan udtræde i overensstemmelse med bestemmelserne i vedtægten. Det vil sige med et års varsel pr. 1 januar.

I givet fald opgøres aktiver og passiver i Vestsjællands Beredskab pr. samme dato, og kommunen får udbetalt sin forholdsmæssige andel, eller må dække sin del af gælden, svarende til indbyggertallet i kommunen.

Aftalebortfald

Slagelse Kommune kan gøre gældende, at aftalen ikke er bindende med baggrund i bristede forudsætninger. Aftalen bortfalder dermed.

Rent aftaleretligt vil Slagelse Kommune derfor godt kunne sige nej til den samlede aftale også på nuværende tidspunkt, hvis vi kan pege på en sagligt baseret urimelighed i forhold til den opfattelse af grundlaget, som her i Slagelse Kommune var grundlaget for Byrådets beslutning om indtræden i det nye § 60 selskab.

Formelt kræver Slagelse Kommunes indtræden i Vestsjællands Brandvæsen ikke kun en byrådsbeslutning men også en underskrift fra kommunen for at være bindende.

Konsekvensen af aftalebortfald

De tilbageværende ejerkommuner skal etablere et grundlag for Vestsjællands Beredskab inden 1. januar 2016. Det er op til ejerkommunerne om situationen løses ved at sætte virksomheden i drift pr. 1. januar 2016 og så garantere for medarbejdernes løn og virksomhedens omkostninger, indtil det vedtagne budget foreligger (i lighed med konstruktionen da vi i stort set samme kreds af kommuner etablerede Museum Vestsjælland).

Virksomhedsoverdragelse af medarbejderne

Hvis Slagelse Kommune udtræder af aftalen, det vil sige med et års varsel, svarer dette i forhold til medarbejderne til en ny virksomhedsoverdragelse.

Hvis aftalen bortfalder, er den bortfaldet i sin helhed, der er således ikke nogen virksomhedsoverdragelse heller ikke i forhold til de berørte medarbejdere.

Dette gælder, uanset hvor langt henne i forløbet omkring overdragelsen af medarbejdere, som processen måtte være kommet, inden aftalen bortfalder. Det er således ikke afgørende, hvorvidt medarbejderne har fået nye ansættelsespapirer.

Hvad med Brandskolen

Brandskolen og ønsket om bevarelse af arbejdspladserne her har været af væsentlig betydning i forbindelse med Slagelse Kommunes beslutning om at indgå i Vestsjællands Brandvæsen. Dilemmaet med opretholdelsen af Brandskolen og dens aktiviteter inden for de kommunalretlige rammer har længe været kendt i Slagelse Kommune. At indtræde i Vestsjællands Brandvæsen var en måde, hvorpå denne problemstilling i højere grad kunne imødegås – et langt større omfang af kommunale kerneaktiviteter, som den indtægtsgivende virksomhed i givet fald kan måles op imod.

Det må forventes, at der på et marked med væsentligt færre og større beredskabsenheder end i dag i højere grad vil være krav om konkurrenceudsættelse af den del af kompetenceudviklingen, som den enkelte beredskabsenhed ikke selv kan rumme. En kommunalt drevet brandskole, hvor den kommunale kerneopgave har et trods alt relativt begrænset omfang, vil næppe lovligt kunne byde ind på kompetenceudvikling hos andre kommunale beredskabsenheder - grænsen for salg af overskudskapacitet vil umuliggøre afgivelse af tilbud på udbud.

Et konkurrenceudsat marked vil i større omfang have Tilsynets fokus, også fordi der må forventes at være et øge fokus fra andre udbydere i forhold til konkurrenceforvriddning. Det må fremover som i dag forventes, hvis det nuværende aktivitetsniveau på Brandskolen opretholdes inden for den

eksisterende kommunale ramme, som udgøres af Slagelse Kommune, at Tilsynet, hvis det går de indtægtsgivende aktiviteter på Brandskolen efter, vil nå frem til, at aktiviteterne ikke er lovlige, og derfor ikke kan opretholdes.

Slagelse Kommune vil kun i begrænset omfang have mulighed for at tilføre ressourcer til en brandskole drevet af kommunen selv. Kommunen vil ikke kunne anvende flere ressourcer i forhold til Brandskolen end netop det, der er nødvendigt for at opretholde de kommunale aktiviteter.

Genforhandling

Genforhandling skal i givet fald ske mellem ejerkommunerne – det er aftalegrundlaget mellem kommunerne, der danner grundlag for etableringen af Vestsjællands Brandvæsen. Aftalegrundlaget kan ændres ved indgåelse af en ny aftale. Det vil være en forudsætning for enhver aftaleændring i forhold til den økonomiske eller organisatoriske ramme, at ændringen godkendes af samtlige seks byråd. Det samme gælder sådan set en eventuel indtræden fra Slagelse Kommune med forbehold for udtræden efter 1. januar 2016, hvis kommunerne ikke når frem til enighed om en aftaleændring.

Bestyrelsen i Vestsjællands Beredskab kan fungere som mediator i forhandlingerne og også som sekretariatsbistand, men bestyrelsen i virksomheden kan ikke uden delegation meddelt direkte af den enkelte ejerkommune indgå i eventuelle forhandlinger – fordelingen af virksomhedens udgifter mellem ejerkommunerne er udelukkende et anliggende for ejerkommunerne.

Konklusion

Hvis Slagelse Kommune gør aftalebortfald gældende, nulstilles processen – Slagelse Kommune har aldrig været indtrådt i Vestsjællands Brandvæsen. Det betyder, at der ikke overføres opgaver og midler fra Slagelse Kommune til den nye virksomhed.

Medarbejdernes ansættelsesforhold er dermed også uændrede – nuværende ansættelsesvilkår aftalt med Slagelse Kommune er fortsat gældende.

Brandskolen drives videre som hidtil af Slagelse Kommune.

Der skal tildeles budget til beredskabet i Slagelse Kommune.

De resterende ejerkommuner omkring Vestsjællands Brandvæsen skal godkende et nyt budgetforslag for virksomheden. Hvis ejerkommunerne er indstillet på dette, kan Vestsjællands Brandvæsen starte sine aktiviteter 1. januar 2016 på forventet efterfølgende vedtagelse af et budget. Det vil sige, at den enkelte ejerkommune sørger for at finansiere egne tidligere ansatte og en andel af aktiviteterne i den nye virksomhed, indtil budgettet er på plads. I sin tid var vi i stort set samme kreds af kommuner igennem den samme øvelse i forbindelse med etableringen af Museum Vestsjælland.